

Держава має прискорювати інтеграцію бізнесу до процесу цифрової трансформації. Наприклад: «Дія.Бізнес» офіс з розвитку підприємництва та експорту та «Мінцифра» розпочали безкоштовні тренінги для представників бізнесу щодо трансформації бізнесу під час війни [2]. Також освітній проект «Цифровізація бізнесу» надає можливість підприємствам пройти п'ять безкоштовних вебінарів на тему цифрової трансформації бізнесу в умовах війни.

Після початку війни лише 22% бізнесу продовжило роботу, 51% часково працюють, 19% припинили своє існування, 6% започаткували новий бізнес. У таких умовах великій кількості підприємства потрібний релокейт. 12% ствердили, що відбулося повне або часте переміщення їх бізнесу, і лише 20%, що зараз тільки перебувають на стадії переміщення [2].

Всі ці заходи прискорять цифрову трансформацію нашої країни та зроблять економіку більш гнучкою в умовах форс мажорних ситуацій та надають можливість більш впевнено почувати себе на світовому економічному рівні. Кожен спад економіки призводить до пошуку вирішення проблем, з якими зіткнулося суспільство, що зрештою призводить до зростання економічних показників, незабаром результат проведення цифрової трансформації економіки та соціуму дозволить вирішити й сьогоднішні проблеми.

Список використаних джерел:

1. Пчелинська Г.В., Васильєва Т.С. (2021). Digital-трансформація бізнесу в умовах пандемії. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2021, #6, с 55-59. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/article/view/24/20> (дата звернення 15.11.2023).

2. Юрченко О.А., Чернишова О.О., Стойка І.І. (2022). Digital-трансформація бізнесу в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022, #40. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1464/1409> (дата звернення 15.11.2023).

УКРАЇНА В СВІТОВОМУ РЕЙТИНГУ МЕРЕЖЕВОЇ ГОТОВНОСТІ

ПУШКАР Тетяна Андріївна,

канд. екон. наук, доцент,

*Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

Становлення цифрового суспільства в Україні та цифрової економіки як його підґрунтя в останні роки набувають прискореного характеру, що знаходить своє відображення в міжнародних рейтингах, що визначають розвиток цифровізації та її вплив на усі сфери економічного та суспільного життя. Саме тому, актуальним питанням є як об'єктивне оцінювання цифрових трансформацій, так і врахування рекомендацій на його основі в

обґрунтуванні плану дій відновлення національної економіки. Дане дослідження присвячене огляду позицій України та рекомендацій, які надано на їх основі глобального індексу мережевої готовності, який розкриває рушійні сили та ступінь впливу мережевої готовності та розвитку інформаційно-комунікаційних технологій на соціально-економічні процеси в країні [1].

Методологія формування індексу передбачає, що Глобальний індекс мережевої готовності є зведеним показником на основі трьох рівнів:

1. перший рівень включає чотири складових, які визначають основні виміри готовності: технології, управління, людські ресурси, вплив;

2. другий рівень включає підкатегорії, які розкривають базові складові першого рівня;

3. третій рівень – окремі індикатори, які визначають складові першого рівня і компоненти другого рівня.

Глобальний індекс мережевої готовності включає 4 складові першого рівня, 12 підкатегорій другого рівня, які базуються на 58 індикаторах третього рівня:

1. Складова «Технології» оцінює рівень технологій, який є обов'язковою умовою для участі країни у світовій економіці. Підкатегорії даної складової: доступ (визначає фундаментальний рівень доступу до інформаційно-комунікаційних технологій, в тому числі наявність та доступність відповідної інфраструктури); зміст (розкриває тип цифрової технології, що виробляється в країні, зокрема витрати на програмне забезпечення, зобов'язання GitHub і створення мобільних додатків; технології майбутнього (визначає використання штучного інтелекту, Інтернету речей та витрат на нові технології).

2. Складова «Людські ресурси» оцінює якість та поширення технологій, зокрема навички, доступ і здатність ефективно використовувати технологічні ресурси. Підкатегорії даної складової: окремі особи (визначає як люди використовують технології та їх навички для участі в цифровій економіці); підприємства (визначає як підприємства використовують цифрові технології, їх включення у цифрову економіку, зокрема витрати на дослідження і розробку); уряди (визначає як уряди держав використовують цифрові технології, інвестують і розвивають інформаційно-комунікаційні технології для розвитку суспільства).

3. Складова «Управління» оцінює створення та доступності систем, які сприяють діяльності в цифровій економіці. Підкатегорії даної складової: довіра (визначає рівень безпеки окремих осіб і компаній в цифровій економіці, зокрема впровадження політики, яка сприяє довірі та відповідальній поведінці в цифровому середовищі); регулювання визначає ступінь сприяння урядом в цифровій економіці; інклюзія (включення (визначає цифровий розрив та сприяння урядів в їх вирішенні, як-то нерівність за статтю, інклюзію та соціальним статусом).

4. Складова «Вплив» оцінює економічний, соціальний та людський вплив на покращення зростання та добробуту суспільства. Підкатегорії даної

складової: економіка (визначає економічний вплив участі в цифровій економіці, включаючи розмір місцевого ринку); якість життя (визначає соціальний вплив в цифровій економіці); внесок в Цілі розвитку тисячоліття (визначають як результати цифрового розвитку інтегровані в охорону здоров'я, освіту, гендерну рівність та навколишнє середовище) [2].

У рейтингу 2022 року Україна посідала 50 місце, займаючи перше місце у серед країн з доходом нижче середнього з загальним значенням Глобального індексу інноваційного розвитку 50,52. Якщо розглядати країну у розрізі складових, Україна посідає високе 37 місце за рейтингом «Людські ресурси», що свідчить високу готовність та сприйняття суспільством цифрових змін. Про це, зокрема, свідчить, що за показником «Особи», який характеризує навички окремих осіб до використання цифрових технологій Україна посідає високе сьоме місце серед 132 країн світу, які включені до рейтингу 2022 року. Результати оцінювання мережевої готовності України в 2022 році найбільш проблемними питаннями для країни визначають державне регулювання та управління і розвиток регуляторних механізмів на рівні держави (за складовою «Управління» Україна посідає у 2022 році 57 місце, зокрема за підкатегорією «Регулювання» має найнижче рейтингове місце – 57-ме – за усіма підкатегоріями). На тлі високих рівнів технологічного розвитку та розвитку цифрових навичок, Україна має низьке значення індикатора, який визначає економічний, соціальний та людський вплив, зокрема за внеском в реалізацію Цілей розвитку тисячоліття, саме за показниками, що окреслюють використання «чистої» відновлювальної енергетики (113 місце) і сталий розвиток міст та громад (102 місце) [2].

Отже, Глобальний індекс мережевої готовності, який розкриває включення та готовність країни до цифрових змін та їх впливу на збалансований розвиток національної економіки, надає можливості виявляти перспективні напрями розвитку цифровізації, а також виявити проблемні питання, які стримують збалансований розвиток національної економіки та становлення цифрового суспільства.

Список використаних джерел:

1. Network Readiness Index 2022. Portulans Institute/ URL: <https://networkreadinessindex.org/>
2. Benchmarking the Future of the Network Economy. Portulans Institute/ URL: <https://networkreadinessindex.org/analysis/#key-messages>